

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 15 «КЛІНІЧНА ТА ПАТОПСИХОЛОГІЯ»
ОПП «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Форма навчання: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Клінічна та патопсихологія» є обов'язковою для професійної підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП «Психологія». Вивчається протягом 6-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

МЕТА КУРСУ – надання майбутньому психологу основ патопсихологічних знань – підґрунтя глибокого і усестороннього вивчення основ клінічної психології та патопсихології.

Завдання навчальної дисципліни: формування у курсантів здатності до аналізу психічних явищ, станів та процесів; вміння виявляти особливості прояву психосоматичних і соматопсихічних взаємовпливів, психологічних особливостей людей, що страждають різними захворюваннями.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

Всього 3 кредити (90 годин): 60 годин аудиторної роботи, 14 годин індивідуальної роботи, 16 годин самостійної роботи.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

з н а т и:

- предмет, завдання клінічної психології
- галузі клінічної психології
- методи клінічної психології
- основні патопсихологічні розлади та хвороби особистості;
- методи патопсихологічного дослідження;
- психічні стани людини в нормі та патології.
- суть та зміст патопсихології особистості;
- особливості прояву і протікання психічних процесів в нормі та патології;

в м і т и:

- розрізняти різні психічні явища і факти;
- розрізняти різні форми невротичних розладів;
- розрізняти різні форми розладів особистості;

- вміти визначити актуальний стан людини та її проблеми;
- вміти складати та проводити клінічне інтерв'ю;
- виявляти чинники, що зумовлюють психічні розлади;
- виявляти чинники розвитку психіки;
- пояснювати причини поведінки та діяльності особистості при різних проявах патопсихології;

ознайомитись з:

- новими теоретичними та методичними розробками в клінічній психології та патопсихології;
- особливостями дослідження психічних процесів, станів і властивостей особистості, її різних рівнів психіки – свідомого, підсвідомого, свідомого і надсвідомого, а також поведінки й діяльності.
- особливостями дослідження невротичних, психосоматичних розладів та розладів окремих психічних процесів.

ВИКЛАДАЧІ:

Відповідно до форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Вступ до спеціальності, Загальна психологія з практикумом, Диференціальна психологія, Основи психологічних досліджень та експериментальна психологія, Соціальна та вікова психологія.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Профільні аудиторії гуманітарних дисциплін.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																	Форми підсумкового контролю						
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік		
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	курсова робота	індивідуальні заняття	*модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання					курсова робота	контрольна робота
за заочною формою навчання																										
3	VI	3	90	60	22				22	12					4	14		14					16		+	
Усього за дисципліну		3	90	60	22				22	12					4	14		14					16		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.5; МН3.9; МН4.2; МН4.3.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	МК1.1; МК2.1; МК4.1
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	МК2.1; МК4.1
ЗК-4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.
ФК-2	Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.
ФК-3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.
ФК-4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	МК1.1; МК2.1; МК4.1.
ФК-8	Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.
ФК-9	Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН2.1; МН2.2; МН3.1; МН3.5; МН3.9; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.
ПРН-2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.5; МН3.9; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.
ПРН-9	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.2; МН3.1; МН3.9; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК4.1.
ПРН-11	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.5; МН3.9; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.
ПРН-13	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.5; МН3.9; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.
ПРН-15	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.5; МН3.9; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.
ПРН-18	Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного та оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.5; МН3.9; МН4.2; МН4.3.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Розрахунок годин 60

Календарний план проходження курсу

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин						Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Вступ до клінічної психології.	4	Л2	Сз2					I	Т.1/1.-л.-2; Т.1/2.-с.-2	4
2	Психологічні особливості переживання хвороби	6	Л2	Сз2	Лз2				I	Т.2/1.-л.-2; Т.2/2.-с.-2; Т.2/3.-лз.-2	6
3	Клінічний аспект невротичних розладів	4	Л2		Лз2				I	Т.3/1.-л.-2; Т.3/2.-лз.-2	4
4	Психосоматичні розлади	6	Л2	Сз2	Лз2				II	Т.4/1.-л.-2; Т.4/2.-с.-2; Т.4/3.-лз.-2	6
5	Клінічний аспект суїцидальної поведінки	4	Л2		Лз2				III	Т.5/1.-л.-2; Т.5/2.-лз.-2	4
6	Розлади особистості	6	Л2	Сз2	Лз2				III	Т.6/1.-л.-2; Т.6/2.-с.-2; Т.6/3.-лз.-2	6
7	Психологія лікувальної взаємодії	4	Л2		Лз2				IV	Т.7/1.-л.-2; Т.7/2.-лз.-2	4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
8	Теоретичні та методологічні основи патопсихології	6	Л2	Сз2	Лз2				IV	Т.8/1.-л.-2; Т.8/2.-с.-2; Т.8/3.-лз.-2	6
9	Характеристика розладів пізнавальних психічних процесів	6	Л2	Сз2	Лз2				V	Т.9/1.-л.-2; Т.9/2.-с.-2; Т.9/3.-лз.-2	6
10	Патопсихологічні особливості порушення процесу мислення	4	Л2		Лз2				VI	Т.10/1.-л.-2; Т.10/2.-лз.-2	4
11	Порушення мовлення, емоційної сфери та волі	6	Л2		Лз4					Т.11/1.-л.-2; Т.11/2.-лз.-4	6
	<i>Диференційований залік</i>	4						4	VI	Диф. залік – 4	4
	УСЬОГО	60	22	12	22			4			60

Умовні позначення: Лекція – Л, Семінар - Сз Лабораторне заняття - Лз

Заняття, що обов'язково оцінюються Т.6/2.-с.-2 Диференційований залік - Дз

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
3 курс, 6 семестр					
1			6	Вступ до клінічної психології	
	1	лекція	2	<u>Теоретичні основи клінічної психології</u> 1. Поняття клінічної психології та основні завдання. 2. Методи дослідження в клінічній психології. 3. Галузі клінічної психології.	[1.1] ст. 5-19; [1.3] ст. 3-18; [1.2] ст. 2-12; [2.1-2.7]
	2	семінар	2	<u>Концептуальне визначення поняття «клінічна психологія» в контексті критеріїв здоров'я</u> 1. Історія розвитку клінічної психології в світі, зокрема, в Україні. 2. Методи психологічного дослідження в клінічній психології. 3. Визначення психологічного здоров'я та рівня психологічної адаптації людини. Критерії здоров'я ВООЗ.	[1.1] ст. 5-19; [1.2] ст. 3-18; [1.3] ст. 2-12; [2.1-2.7]
	3	самостійна робота	2	Історія розвитку клінічної психології	[2.6] ст. 2-11; [2.1-2.7]
2			9	Психологічні особливості переживання хвороби	
	1	лекція	2	<u>Психологічні особливості наукового розуміння «норми» та «патології»</u> 1. Поняття «норми» та «патології» у клінічній психології. 2. Внутрішня картина хвороби як «продукт» внутрішньої творчої активності особистості: її сутність та зміст. 3. Рівні внутрішньої картини хвороби.	[1.1] ст. 20-30; [1.5] ст.4-20; [1.6] ст. 12-30;
	2	семінар	2	<u>Патопсихологічні особливості переживання хвороби людиною</u> 1. Клінічні прояви психічної норми та патології. 2. Чинники, що впливають на формування внутрішньої картини хвороби.	[1.1] ст. 20-30; [1.4] ст.4-20; [2.6] ст. 12-30
	3	лабораторне заняття	2	<u>Патопсихологічна діагностика переживання хвороби</u> 1. Основні методи патопсихологічної діагностики при порушеннях тих чи інших сфер психічної діяльності. 2. Проведення клінічного інтерв'ю та побудова психологічного діагнозу	[1.2] ст. 2-30; [1.3] ст.4-20; [1.5] ст. 10-28; [2.6] ст. 12-30;

1	2	3	4	5	6
				3. Проблеми розрізнення психологічних феноменів та психопатологічних симптомів.	[2.3-2.11]
		самостійна робота	1	Практичні особливості проведення клінічного інтерв'ю та побудови психологічного діагнозу.	[2.1-2.7]
		індивідуальне завдання	2	Конспект з теми	
3			7	Клінічний аспект невротичних розладів	
	1	лекція	2	<u>Особливості невротичних розладів.</u> 1. Поняття невротичних розладів. Фактори неврозогенезу. 2. Класифікаційні форми невротичних розладів. 3. Вікові особливості неврозів.	[1.1] ст. 51-79; [1.2] ст. 3-30; [1.4] ст. 30-48; [2.1. - 2.11]
	2	лабораторне	2	<u>Діагностика невротичних розладів.</u> 1. Дослідження оцінки невротичних станів. 2. Дослідження рівня нервово-психічної стійкості особистості.	[1.1] ст. 50-79; [1.4] ст. 3-30; [2.6] ст. 30-48;
		індивідуальне завдання (конспект)	2	Конспект з теми	[1.6] ст. 30-43; [2.6] ст. 3-30;
		самостійна робота	1	1. Виписати психодіагностичні методики які можна використовувати для діагностики невротичних розладів. 2. Аналіз окремих груп невротичних розладів.	[1.2] ст. 30-43; [1.5] ст. 3-30; [2.6] ст. 30-48;
4			9	Психосоматичні розлади	
	1	лекція	2	<u>Особливості психосоматичних розладів</u> 1. Поняття психосоматики і психосоматичних розладів. 2. Групи психосоматичних розладів. 3. Моделі формування психосоматичних розладів.	[1.1] ст. 165- 188; [1.3] ст. 48-60; [1.5] ст. 55-70; [1.6] ст. 32-47;
	2	семінар	2	<u>Особливості психосоматичних розладів</u> 1. Поняття психосоматики і психосоматичних розладів. 2. Групи психосоматичних розладів. 3. Моделі формування психосоматичних розладів.	[1.1] ст. 165- 188; [1.2] ст. 48-60; [1.4] ст. 55-70; [2.6] ст. 32-47
	3	лабораторне заняття	2	<u>Клінічні аспекти окремих психічних процесів</u> 1. Клініко –психологічні особливості окремих психічних процесів. 2. Методики діагностики розладів окремих психічних функцій.	[1.1] ст. 165- 188; [1.3] ст. 48-60

1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	1	Методики діагностики розладів окремих психічних функцій.	[1.4] ст. 48-60; [1.5] ст. 55-70; [2.1. - 2.11]
		індивідуальне завдання	2	Конспект з теми	[1.3] ст. 48-60; [1.5] ст. 55-70; [2.6] ст. 32-47
			6	Клінічний аспект суїцидальної поведінки	
5	1	лекція	2	<u>Особливості суїцидальної поведінки.</u> 1. Поняття суїциду. Класифікація суїциду. 2. Традиційний шлях встановлення факторів ризику і шляхів усунення. 3. Рівні профілактики суїциду: загальний, первинний, вторинний і третинний.	[1.1] ст. 125-147; [1.4] ст. 70-90; [1.5] ст. 35-50; [2.1. - 2.12]
	3	лабораторне заняття	2	<u>Превентивні заходи суїцидальної поведінки</u> 1. Профілактика суїцидальної поведінки 2. Методи роботи з людьми, що становлять суїцидальну групу ризику.	[1.1] ст. 125-147; [1.2] ст. 70-90; [2.6] ст. 35-50; [2.1. - 2.12]
		самостійна робота	2	Профілактика суїцидальної поведінки	[1.2] ст. 6-40; [1.5] ст. 70-90.
			8	Розлади особистості	
6	1	лекція	2	<u>Основні симптоми та синдроми розладів психіки: особистість, розлади особистості</u> 1. Розлади особистості (психопатії). 2. Клінічна картина і перебіг розладів особистості.	[1.1] ст. 147-165; [1.3] ст. 72-96; [1.5] ст. 50-83; [2.1. - 2.12]
	2	семінар	2	<u>Розлади особистості</u> 1. Розлади особистості. 2. Клінічна картина і перебіг розладів особистості. 3. Діагностичні критерії і диференціальна діагностика.	[1.1] ст. 147-165; [1.3] ст. 72-96; [1.5] ст. 50-83; [2.1. - 2.12]
	3	лабораторне заняття	2	<u>Клініко-психологічні аспекти дослідження розладів особистості</u> 1. Методики дослідження розладів особистості. 2. Методика на визначення типу особистості і ймовірного розладу даного типу.	[1.1] ст. 4-25; [1.4] ст. 72-96; [1.6] ст. 50-83; [2.1. - 2.12]
		самостійна робота	2	1. Загальна характеристика розладів особистості. 2. Патогенез та етіологія розладів особистості.	[1.2] ст. 4-25; [2.6] ст. 72-96;

1	2	3	4	5	6
7			6	Психологія лікувальної взаємодії.	
	1	лекція	2	<u>Психологічний аспект лікувальної взаємодії</u> 1. Поняття «ідеального» і «реального» лікаря і пацієнта. 2. Здатність до емпатії і стилі спілкування. 3. Медична етика і деонтологія як сукупність етичних норм і принципів поведінки медичного працівника при виконанні ним професійних обов'язків.	[1.1] ст. 165-188; [1.4] ст. 45-80; [1.6] ст. 34-52; [2.6] ст. 124-180; [2.1. - 2.7]
	2	лабораторне заняття	2	<u>Психологічний аспект лікувальної взаємодії</u> 1. Особливості взаємодії медичних працівників із хворими. 2. Основні методи роботи психолога в клініці. 3. Психологічний аналіз основних проблем біоетики	[1.3] ст. 165-188; [1.4] ст. 45-80; [1.6] ст. 34-52; [2.6] ст. 124-180;
		самостійна робота	2	1. Дослідження стосунків персоналу лікувального закладу. 2. Особливості стосунків медичних працівників із хворими.	[1.3] ст. 99-104; [1.4] ст. 45-80
8			9	Теоретичні та методологічні основи патопсихології	
	1	лекція	2	<u>Загальне поняття про патопсихологію, її завдання та значення.</u> 1. Поняття про психічну патологію 2. Зв'язок патопсихології з іншими галузями наукового знання та практики 3. Принципи патопсихологічних досліджень	[1.1] ст. 202-226; [1.4] ст. 45-80; [1.5] ст. 34-52; [2.6] ст. 124-180;
	2	семінар	2	<u>Зміст та значення патопсихології як науки</u> 1. Психічна патологія як галузь психологічних знань. 2. Патопсихологія у єдності з іншими галузями психологічних знань. 3. Специфіка патопсихологічних принципів.	[1.1] ст. 202-226; [1.4] ст. 45-80; [1.5] ст. 34-52; [2.6] ст. 124-180;
	3	лабораторне заняття	2	<u>Зміст діяльності психолога щодо організації патопсихологічного обстеження.</u> 1. Зміст та обсяг роботи патопсихолога. 2. Методи патопсихологічного дослідження.	
		самостійна робота	1	Особливості історичних періодів розвитку патопсихології.	[1.3] ст. 99-104; [1.4] ст. 45-80;
		індивідуальне завдання	2	Конспект з теми	[1.3] ст. 99-104; [1.4] ст. 45-80; [1.6] ст. 34-52; [2.1. - 2.12]

1	2	3	4	5	6
9			9	Характеристика розладів пізнавальних психічних процесів	
	1	лекція	2	<u>Розлади пізнавальних психічних процесів</u> 1. Розлади пам'яті та уваги. 2. Розлади інтелекту. 3. Синдроми розладу свідомості.	[1.1] ст. 253-273; [1.4] ст. 65-70; [1.5] ст. 55-90; [1.6] ст. 80-120;
	2	семінар	2	<u>Класифікація розладів свідомості за клінічними параметрами.</u> 1. Синдроми виключення свідомості. Синдроми запаморочення свідомості. 2. Формування патологічних потреб і мотивів. 3. Порушення смислоутворення, саморегуляції і опосередкування, критичності і спонтанності поведінки.	[1.1] ст. 253-273; [1.4] ст. 65-70; [1.6] ст. 55-90; [2.6] ст. 80-120;
	3	лабораторне заняття	2	<u>Характерні особливості патопсихологічних досліджень пізнавальної діяльності та особистості</u> 1. Дослідження розладів пам'яті (пиктограма). 2. Визначення розладу свідомості.	[1.1] ст. 253-273; [1.4] ст. 65-70;
		індивідуальна робота	2	Конспект з теми	[1.3] ст. 124-140; [1.4] ст. 65-70;
		самостійна робота	1	Підібрати 2-3 експериментальні ситуації для здійснення дослідження.	[1.3] ст. 124-140; [1.4] ст. 65-70.
10			7	Патопсихологічні особливості порушення процесу мислення	
	1	лекція	2	<u>Патопсихологічні особливості порушення процесу мислення</u> 1. Розлади мислення. 2. Поняття девіантної поведінки. Причини формування та форми її вияву. 3. Деліквентна та адитивна поведінка.	[1.1] ст. 253-273; [1.4] ст. 65-70;
	2	лабораторне заняття	2	<u>Особливості виявлення порушень процесу мислення</u> 1. Сутність порушень мислення. 2. Дослідження порушень мислення за допомогою методики Виготського-Сахарова.	[1.1] ст. 253-273; [1.4] ст. 65-70;
		самостійна робота	1	Девіантна поведінка: сутність, причини виникнення, профілактика та корекція	[1.1] ст. 253-273; [1.4] ст. 65-70;
	індивідуальна робота	2	Конспект з теми	[1.1] ст. 253-273; [1.4] ст. 65-70;	

1	2	3	4	5	6
11			10	Порушення мовлення, емоційної сфери та волі	
	1	лекція	2	<u>Основні симптоми та синдроми розладів психіки: мовлення, емоцій, волі, потягів</u> 1. Порушення мовлення. 2. Розлади емоцій. 3. Розлади ефекторно-вольової сфери та потягів. 4. Невропатії. Аутичні розлади.	[1.1] ст. 253-273; [1.4] ст. 65-70;
	2	лабораторне заняття	4	<u>Сучасні методи психологічної корекції та консультування</u> 1. Мета та принципи консультативно-коригувальної роботи. 2. Індивідуальна та групова психологічна корекція 3. Види психокорекційної допомоги при порушеннях розвитку.	[1.1] ст. 253-273; [1.4] ст. 65-70;
		інд. робота	2	Конспект з теми	[1.1] ст. 253-273; [1.4] ст. 65-70;
		самостійна робота	2	1. Аномалії характеру та акцентуації індивідуально-психологічних якостей особистості (типи акцентуацій за А.Е. Лічко). 2. Взаємозв'язок особистісних акцентуацій з відхиленою поведінкою.	[1.1] ст. 253-273; [1.4] ст. 65-70;
Диференційований залік			4		
Разом за семестр			90		
Разом за курс			90		
Усього			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова

- 1.1. Галецька І. Клініко-психологічне дослідження: навч. посібник / Інна Галецька. - Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 242 с.
- 1.2. Ніконенко Ю. П. Клінічна психологія: навчальний посібник / Ю. П. Ніконенко. – К.: КНТ, 2016. – 369 с.
- 1.3. Мартинюк І. А. Патопсихологія. Практикум [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів] / І. А. Мартинюк. – К.: Каравела, 2017. – 184 с.
- 1.4. Патопсихологія: навч. посіб. / С. Д. Максименко, А. П. Чуприков, Є. М. Рожкова та ін. – К. : КММ, 2010. – 208 с.
- 1.5. Федосова Л.О. Клінічна психологія: навчальний посібник / Л.О. Федосова. – К.: «Вид. дім «Персонал», 2013. – 248 с.
- 1.6. Коцан І.Я. Психологія здоров'я людини / І.Я. Коцан, Г.В. Ложкін, М.І. Мушкевич. – Луцьк: РВВ «Вежа» ВНУ ім. Лесі Українки, 2009. – 316с.

2. Допоміжна література

- 2.1. Балабанова Л.М. Судебная патопсихология (вопросы определения нормы и отклонений). – Д.: Сталкер, 2010. – 432 с.
- 2.2. Бочелюк В. Й. Психологія людини з обмеженими можливостями : навч.посіб. / Бочелюк В. Й. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 264 с.
- 2.3. Родіна Н.В. «Патопсихология с элементами дефектологии» для студентов 5 курса (магистров) / Н.В. Родіна / Учебно-методические разработки к семинарским занятиям по спецпрактикуму ОНУ, ІМЕМ. - Одеса, «Негоціант», 2007. – 92 с.
- 2.4. Карпенко Н.В. Діагностика психічного розвитку в роботі педагога (вчителя, вихователя): навч. посіб. / Н.В. Карпенко. – [2-ге вид.]. – К.: Каравелла, 2010. – 248 с.
- 2.5. Клінічна психологія: словник-довідник / Авт.- уклад. С. В. Діденко К.: Академвидав, 2012. – 320 с.
- 2.6. Аршава І.Ф., Корнієнко В.В. Основи клінічної психології. - Д.: Вид-во: «Свидлер», 2017 – 236 с.
- 2.7. Максименко С. Д. Медична психологія / [Максименко С.Д., Цехмістер Я.В., Коваль І. А., Максименко К. С.]; за заг. ред. С. Д. Максименка К., 2014. 520 с.
- 2.8. Мельник А.П. Патопсихологія та спецпрактикум з клінічної психодіагностики / Мельник А.П. – Луцьк: Іванюк В.П., 2013. – 68 с.

- 2.9. Мушкевич М. І. Клінічна психодіагностика: методичні рекомендації для студентів ф-ту психол / М. І. Мушкевич. Луцьк, 2006. 170 с.
- 2.10. Психіатрія: Курс лекцій: Навч. Посібник/За ред.. В.С. Бітенського. - Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2004.-354с.
- 2.11. Токман А. А. Психологія способу життя : навч. посіб. Ч. 1. / А. А. Токман, Н. В. Немченко. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2015. 344 с

3. Інформаційні ресурси

<http://www.psylib.ukrweb.net/books/zeigb01/index.htm>

http://pedlib.ru/Books/6/0428/6_0428-1.shtml.

<http://psi-nsk.ru/psichologicheskie-testy.html>

<http://azpsy.chat.ru/tests.html>

<http://www.infamed.com/psy/>

<http://psyhtest.ru/metodiki/page-3>

http://elenabakay.narod2.ru/psihologicheskie_test/

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний